

[Transcript] Vinohradská 12 / Syrské drogové impérium

Tady je Matěj Skalický a tohle je Vinohradská 12.
Podle Britány je si Síríe díky obchodu s Kapta-Gonem přišla na 7,5 miliard dolarů.
Píše čteté kás odvoláním na siénem.
Tohle jsme znamení, že jsou vidíme stíle z Lodou, Narko stát a ich všichni.
Kapta-Gonu se předzdívá serský prvítín.
Kapta-Gon brzuslá dřel týsůřě.
Většina světové produkce této drogy pochází právě ze sírie.
Drogy, gauněři a comeback diktátora. Co se to teď děje v sírii?
Kde se v ní vzal Kokain, takzvaný Kapta-Gon?
Je Siri je nově narkostát, nebo lépe, je to ještě vůbec stát.
Tám se Jana Daniela s ústavu mezinárodních vztahů.
Dnes je po hneděli 24. důbna.
Dobrý den, vítejte ve Vinohradské 12.
Dobrý den.
Jak moc důležitý je teď KaptaGon pro Siri.
Tak já bych v první rodě řekl, že je třeba rozlyšit,
jak moc je důležitý KaptaGon pro Siri jako takovou.
A pro nějakou jako síť obchodníku a síť pašaráku, kteří z něho profitují.
Protože vlastně KaptaGon je syntytická droga,
a není to něco, z čeho by masově benefitovalo celá společnost.
Podle mě to má spíš negativní dopady,
ale když se ptáte, jak z toho benefituje Siri,
tak je právě třeba si uvinomit,
že tam nefungují nějaká ta obrovská koková pola,
nebo maková pola, nebo tak,
jak to známe s Kolumbie, Afganistánou,
nebo třeba ze susedního Libanonu,
ale jsou to napak jako by ty malé, skryté továrny,
tak jako třeba jsou u nás várný pervitínu,
nebo něco takového.
A právě proto to říkám,
že vlastně z toho benefitují jenom lidé,
kteří tovaří ne, jdeme tomu celá komunita.
To je jedna věc.
A kdy se ptáte na to, jaký je ten trh KaptaGonový,
jak moc toho Siri může benefitovat,
tak ten trh je obrovský.
Spojené království nedávno odhadovalo,
že trh s KaptaGonem byl třeba v milém roce
asi 57 miliard dolarů,
což je obrovská suma.
A těchletí čísla se samozřejmě špatně objeřují,
je to jako nějaký odhat,
ale pro představu většinou si to odhaduje

z toho, kolik bylo zadrženo těch dodávek KaptaGonu
a těch bylo asi nějakých 5 miliard dolarů,
tedy to znamená plus-minus nějaký 10%
co se odhaduje, že ten export to je tomtotné Siri.

A co to je za drogu vlastně?

Ono se jí říká kokain chudích,

tak by stejí měl pobsat,

jak se jako užívá nebo vyrábí.

Jsou to v posadě tabletky,

takové ty malá kokulata je bílá nebo světle,

že to je tabletky.

To je většin,

ale tohle jsou těchlet.

Zázy,

info,

nebo většin.

V některých případech se,

kdybyme vytlačenými půl měsíci,

v některých případech s nějakým

jako znakem nějakého luxusního auta

nebo něčeho takového,

a to je vlastně jediná věc,

kteřá KaptaGonu jako drogu spoujuje,

protože tím, že vlastně její výroba

není žádným způsobem regulovaná,

není to něco, co by dělali

farmaceutické společnosti,

není to něco, co by nikdo kontroval,

tak vlastně jakož to KaptaGonu

je prodávaná celá řadůzných substancí,

kteřé jsou jenom vytlačené doporby

tady téhle těch pilulek.

Takže mají podobu trošku,

jako ekstáze, tam se vytlačují,

jako jaké si znaky, aby byli třeba

rozlišitelné, ale koně jen možný

si to přestavit, jak nějaký ibuprofen.

A nicméně to, co jsem ještě chtěl říct,

že vlastně problém je,

že ty tabletky

není úplně jasné, co v nich je.

Jako základem toho KaptaGonu

je dimetomu nějaký amfetamin

a já tady nebudu předstídat,

že jsem nějaký expert na chemii,
nebo toxikologii, nebo něco takového.
To jsme dva, které to nebudu předstídat.
To jsem nám.

Nicméně vlastně ten amfetamin
jako by základ, to znamená,
že to droge jako taková
je plus-minus nějaký stimulant.
Nicméně často je to
řezané nějak něčím dalším
ať už nějaký metamfetaminem,
nějakým třeba i kofijnem syntetickým.
Militantní skupiny dávají
tento psychostimulant svým vojákům,
aby jim v kombinaci s kofijnem
dodal odvalu do boju.

KaptaGonu...

Nebo všichni tím ostatním,
co vlastně do toho těho výrobci předávají,
aby ta droga samotná nabíla na tom objemu.

No tak pojďme k tomu,
na co jeden z nás expert je,
točíš vy, a to jako znovu,
kde se KaptaGonu vzal v síry,
proč zrovna v síry, se vaří,
užívá

a proč se s ním v síry obchoduje?

To je trochu zamotná historie,
popravdu, protože KaptaGonu
jako takový je známí někdo 60. let,
kdy ho syntetizovala
nějaká německá chamička,
a v podstatě asi po dvě dekády
až do 70. let se
normálně prodávali jakož to
normální léčivo.

Ty všim, že normálně v Evropě
i ve splených státek se s ním léčili
třeba nervové problémy,
různé traumatické stavy,
třeba bolímy.

V nicméně, v během 70. let se zjistilo,
že amphetaminy mají spoustu
jako negativní dopadu

a postupně byla to droga
celosvětově vyzakázená.
Zároveň, ona do výstají míry
pořád fungovala ve východním bloku.
Uchytila 7. třeba bulharskou
a bulharské chemičky je nadále vyráběly
nebo chemičky, bulharské
formalicoutické společnosti
a v během 90. let
se s ní začilo obchodovat na Balkáně
tužím, že jsem zaznamenala,
že se dokonce byla zahycená v Česko-Slovensku
na začátku 90. let
a zároveň na blízkém východě.
S koncem Balkánský chválek
přestel po něj být taková poptavka
v slomotném bulharsku,
ale ještě z doby struné války
existovali poměrně jako čilé kontakte
i mezi bulharským a síry
a vlastně i do Číresta
droge dostává někdy na konci 80. let
začátku 90. let
a odtud se postupně dostává
kaptagon je v síry
jdeme tomu někdy od 90. let
zaznamenal jsem, že byl vyráběný
velmi malé množství
a byl prodáván primární rozálovových států
v té době, protože se přestel používat
v Evropě prakticky. A to, co už tady padlo
některá tá velká čísla
jak moc čilé se s kaptagonem
obchoduje platí tedy
že asi nejá síry jako stát,
ale ti gauneři v síry
z toho hodně profitují
právě z toho obchodování
a vy jste narodil na takovou
zajmou věc, že
otázka je o nádodíš trochu
otázka, co je dnes síry jako stát
a kde začíná síry
kde začíná sírský stát

kde začíná ji gauneři
a tak dále, během občanské války
které, jak víme, v síry
trvá od tím je tomu leta
pod zemu 2011
prakticky až do dneška
to znamená bylo více než dekádu
tak se vlastně sírský stát rozložil
ať už pod nápadem té občanské války
nebo těmi procesy, které v něm probíhaly
a samotnými
je to failed state?
do jisté míry je to dimetum failed state
to je terminus technikus v politologii
v politické geografii?
je to tak, já ten termín nemám ze spousty důvodu úplně rád
takže osobně by ho nepoužil
ale myslím, že by se síry kletní kvalifikovala
jakož to rozpadlí stát
tak jak se o něm mluvilo v té době
když to byl ten termín populární
nicméně, různé části sírského režimu
byly hybridyzovaly
nebo propojili se
třeba s sítěmi organizovaného zločinu
s pašerávkými sítěmi
s různými nestátními milicemi
které pomáhaly asadovou režimu
přížity občanskou válku
a právě tady tyhle ty sítě různých
obchodníků, milicí
lidí, kteří součastečně
součástí režimu
ale zároveň mají vlastní biznes mimo
tak právě to jsou ty, kteří s kaptegonem obchodují
takže to jsou právě ty, kteří z toho obchodují
no, já jsem se díval
na informace investigace.cz
totiž českého portálu
plého investigativních novinářů
z Tušim Lońckou, nebo před Lońckého roku
oni tam v těch informacích
v té správě uvádili, že
ten obchod s kaptegonem

snad sahá až k rodině
vládců síry
totiž k diktátorovy Bašáru a Sadovi
je to tak
respektivě
já tady budu muset být poměrně detailní
a budete
jedna se součástí
sířské armády
tak zmanáš 4. divize
jedna z vlastně nejelitnějších jednotek
sířské armády jako takové
tak je v současnosti podvelení
bratra Bašarál Asada
když jsem bude Mahir Alasad
vlastně tady tahle tá jednotka
sířská divize
se vlastně stala jednou z základních
součástí sířské armády
byhem občanské války
byly to ty jednotky, které byly používane
na frontových liniích
ty jednotky, které zajistili to
přežití režimu jako takového
a vlastně díky tomu oni získali
i celou řadu různých výhod
a celou řadu různých
byl jim povolenou účastně se
celé řady různých ekonomických aktivit
už jenom protože vlastně
a vlastně aby si udržela
tyhle ty jednotky, tak oni se začeli
použítě do vlastních ekonomických aktivit
a v 4. divize jako taková
jetry napojená na různé obchodníky
s různými věcmi obchoduje sama
vybíral trva poplatky
za nějaké checkpoints a tak dále
a mimo jiné je napoená na lidi
nebo chrání jim je tomu lidi
v rámci toho jako klasického výpalného
kteří ovládají přístavy
v Tartusu a Vlatáky
to znamená ty hlavní přístavy, které má si řeč

které tyhle ty přístavy i prochází
obchod s Kaptagonem a uvádí se
že i právě v těch teritoriích
které jak více mě ta 4. divize kontroluje
nebo která je na územích, kde ona je rozmístěna
tak právě se i nachází různé
jako varny, kde se právě
Kaptagon vyrábí.

Takže tomu se vrátím, co jsem říkala na začátku
nejsem momentálně těžké říct, kde vlastně
začí na a končí si ryský stát
protože on je propojený celou řadou
který je vlastníků paramilitárních milic
a tady těchle těch jednotek, které
zároveň jsou státní, jsou součástí
ryské armády, ale zároveň jsou tak trochu mimo
a jdou si vlastní biznes.

Ale brater Bašara a sada tedy?
Brater Bašara a sada je velitel
takže je do toho nějakým způsobem
zapojení, pokud ta jednotka ovládá
ty přístavy, když to tedy velmi zjednoduším
a zrychlím tak určitě, jakoby
ta distribuční linie dojistě míry
pod jejich kontrolou.

Čtvrtá divize
to zabalí do krabic
a my to převezeme a distribuujeme.

Nic na tom neměníme.

Popsal agentuře AFP
jeden z pašeráku kaptagonu
v severní síry.

Máme dobré vztahy
se zdejšími povstalci
i z lidmi z Damašku a z Homsu.
Dostávají zásilky o čtvrté divize.

Mají s nimi dohodu.

Jak se říká, když dáte do ruky
peníze, přimhouří se oči.

Když se budeme bavit
o lodích, které pak směřují
přes středozevní morze?

To je znovu další věc,
protože ty většinou nepatří

přímo s irským opodníkům,
protože síry je přece
poměrně silnými
mezenávodními sankcemi,
takže tam jsou potom do toho
zapojené ještě další firmy
a tak dále. A jako drogový biznes
a tak malo jako něm vím,
je přece poměrně komplexní záležitost,
do kterých je zopena spousta lidí,
takže v tomhleto já jsem trochu opatrný, říkal,
že ty nejme tomu chapadla, sahají
ažka se do věrodi, dojisté míru určitě,
nicméně, jak jsem říkal,
současná síry je takový jako
amalgám, různých akterů,
státních, nestátních, různých
biznesových skupin, různých
pelamentárních skupin a tak dále.
A obchod s okolními státy,
když opomeneme tedy ten
přesto morze, ale prostě máme
tady Libano
turecko a tak dále,
tak CNN teď nedávno vydávala
tekst o tom, že
síry je velmi čila
v tom, jak obchoduje s kaptagonem
s těmi sousedy svými.
Známe čísla, známe podrobnosti?
Čísla a podrobnosti neznáme,
nicméně,
známe ty příklady zachycených zásilek
kaptagonu v Jordansku,
neordanské hranici, na irálské hranici
a spustit zachycených zásilek
v Lebanonu, po případě zásilky,
které směřovali z Lebanonu
do saudské arabie. Takže
sířské přístavy samozřejmě nejsou jedinou
trasou prostřednictvím, které
ten kaptagon pravdí ze sírie
dále do světa, respektivě dále do blízkého východu
a šeršího středu moří díme tomu,

ale právě využívají se
i trasy přes Lebanon,
trasy do Jordánska a často také
trasy do Iráku. Ta trasy do Turecka
je, myslím, trochu komplikovanější, protože
soverní Sírie není pod kontrolou
režimu Bašar al-Asada.
Protože, především Lebanonu těch zásilek
bylo zachyceno fakt hodně.
Jsou známy, ruty různé
jako byzardní případy toho,
když byly objeveny kaptagon
ve falešných granátových jabolcích
nebo když byly objeveny falešné
misky na humus, které byly
v skvěžnosti vyrobeny, částlyčnost
těch pilulek, částlyčný pilulky byly
tak dále.
Takže těch jeho způsobu, jakým se
pasvujeven ze Sírie skutečně
mnoho.
Já budu ještě jedno operovat s tím pojímem
státio, ale když tady popisujete to, co
popisujete, že
stát jako Sírie
vyváží tu drogu i do okolných
čestostředozevní moře, že se tam
vaří, že se s tím obchoduje
a zároveň tu máme nějakou šedou strukturu, kdy nevíme
co je ještě stát a co není.
Tak mění se Sírie
v narkostát.
Tak moc, jak jsem se trochu vyhranil
v učítomu pojmenování
rozpadlých stát, tak bych se
zároveň vyhranil v učítomu pojmenování
narkostát. Ono je to samozřejmě
hodně dobře na nějaké fantastické titulky,
zároveň je to dobrý slogan.
Je to pro mě lehce problematické
a se bych chtěl dvě věci, který jsou
dlužitější to, jestli je Sírý
narkostát nebo není narkostát.
A dojisté míry, pokud definujeme

narkostát jakož to
politický útvar, kde je většina
toho státu nějakým způsobem
zapojený do obchodu s drogami,
tak velká část sirske elite
nějakým způsobem do toho
zapojená nejspíše bude
v nějaké formě, ale my o tom
hlavně moc nevím, a to je právě ten problém.
A určitá zásilka odešla
od někud, kdo kontrolu je dané
území, přes kohom musela projít to tak dále,
ale kdo skutečně vydává ty rozkazy
uvnitř siry, k tomu aby se obchodovalo
nebo naobchodovalo o tom
jako za tím moc nevíme,
proto jsem taky jako skeptický
k tomu narkostátu, stejně tak říct, že to
sa hápřimaš k Bašáru a Sadovi, 5 dojeho rodiny
nejspíše ano, a nicméně,
k tomu narkostátu. A na to zase
jako by nemým tak výmečné, protože
k tomu stát jako takový, tak víme, že
dlouhodobé konflikty
věčnou lákají tak výdle biznes
a pomatujeme si, že se jako
narkostátu se mluvilo
albány, okostlovů, o částich
jakoby balkánských států, kvůli
tomu nějaké drogy procházele
přezně, mluvilo se takovou Afganistánu.
A kostátech výždní Americe?
Kostátech výždní Americe a tak dále, takže
siry je
tady v tomhle to má k tomu ideální predyspozice,
protože dlouhodobý konflikt
takový, bude to nekontroluje, nebo
nechává
mimo svoji kontrolu rozsáhlé části svého území
zároveň je blízko
podobně jako letinská amerika, těch
území, kde se ty drogy masové konzumují,
takže
jako siry je k tomu le má ideální pozici

ale nicméně, druhý
důvod, proč s tím narkostátem
nejsem taky jako by spokojený,
nebo proč mi přijde, že to není zatak
produktivní o tom mluvit, protože
do jisté míry ten biznes
jistí jako celého toho regionu
síry je může být to místo, kde se ta droga
produkuje a to místo odkud oná
vyvážena, nicméně, ty sítě
jako sahají mnohem dále
sahají k těm
konzumentům, sahají do dalších
států, přes kere musí ta droga
putovat a pokud
tedy budeme orientovat jenom na síry
tak strácíme ze zřetelě
balibanon, přes který jde
obrovská část právě toho
obchodu, nebo potom
zalivové státy, kde naopak
dochází jak masové konzumaci
právě kaptagonu, případně irák,
který má obrovské
drogové problém momentálně
narušuje ten vývoz té drogy
do ostatních sousedních
zemí nějakým vzpůsobem
obrovské vztahy pokud existují
mezi síry a těmi
státy, které jsme tu už menovali
To je právě docela paradoxní, protože
já si myslím, že vývoz
té drogy diplomatické vztahy
nennarušuje, protože oni
prakticky neexistovali
většina zalivových států
ve své době po začátku
občanského války, tak vlastně
přerušila vztahy se síry
uznala jim je tomu část takové opozice
nebo
kdo to dopadlo diplomatickým
mnohem více, tak byl paradoxně Libanon

kdy po několiké, jakoby
odhaní několika zásily kaptagonu
tak zalivové státy kompletně zakázali
ve vškeré dovozy třeba z Libanonu
protože jako z různých důvodů
z politických důvodů, ale ten
oficiální důvod, který tomu dával je,
že nechť, aby se právě z Libanonu
pašval kaptagon do sousedské rábie
svojených arabských cheminátů a tak dále
No ono, kdyby to nějak extrémně vadilo
arabským státům, dalším tak
nevystoupí Bašar Assad potak
dlouhé době na samitu
lígy arabských států.
Je to tak, jako to, co právě momentálně
pozurujeme, je daleko spíš
nějaká dimetumů normalizace.
To je aktuální záležitost.
Saudi Arabia is expected to invite
Assad to the Arab League Summit
next month, 12 years after
Syria was suspended from the organization.
Daleko víc,
to, co vidíme v posledních
návštězích, je
normalizace vztahu Syria
i většinu je jejich bývalých nepřátelů
a viděli jsme na vštěvu Bašar al-Assad
ve spojených arabských cheminátech
nedávno, což je něco, co bylo
dimetum v předvím roky ještě
naprosto nemyslitelné.
Viděli jsme, že
al-Syrieský minister
z hraničních věcí cestoval po arabských
státech, tož taky bylo ještě
nadávno nemyslitelné zároveň
po nedávném zemětřesiní, které bylo
v celická rábia poslá do Syria
které do Syria, do režimí Syria
o humanitární pomoc, tož je taky něco
co ještě dimetum v před rokem by
bylo nepředstavitelné.

A pardon, jak si vysvětlujete tu normalizaci vztahu nebo čím?

Já si myslím, že všichni už jsou tu válkou doisté míry unavení a viděli jsme v poslední době že došlo i k normalizaci vztahu mezi ránem a celickou rábím vypadá to, že převším zalivové státy se doisté míry situaci v regionu momentálně spíš uklidnit, než eskalovat.

Takže slučastí te normalizace je právě dimetumu nějaké jako změna jako šteršího geopolitické uvažování právě na straně vývalých oponentů režimů Bašara a Assada části z nich, protože spojené státy, Evropa, spojené království jsou vlastně stále považí Assada za vyvrhele.

Tak, či onak se může tedy Bašar a Assad tímto vrátit jako by na výstu. On stále zůstává tím samým diktátorem, jakým byl Sýrie a prezidentem Sýrie, ale teď se jako vymanuje sté mezinárodní blízko-východní izolace. Je to tak a vlastně v tomhletom mě trochu, když se můžeme až moco jako na Kaptagon a na to, jestli je Sýrie narkostá tak v tomhletom mě to taky trochu dráždí, protože tím vlastně zapomínáme na všechny to jako zločený proti lidským právům použití chemických zbraní proti vlastního obyvatelstvu, veškeré koby mučení vlastního obyvatelstva. Tak myslím, že na to nikdo nezapomíná,

jenom toto je další fenomen,
který není úplně nový, ale který
asi porostl tu Sýrie na toli.
Je to důležité o tom mluvit
můžeme na to, že pokud se Bašar Asad
tedy vrátí do pozice
respektovaného lídra
státu, který tady s námi na vlískem východě jako
je, tak si může
jeho rodina, která může
být do istými dyzapletená do toho velkého
drogového biznisu, dále v obchodovat
tak jak obchoduje, nikoho to hlasně nebude zajímat.
To právě je zároveň zajímavé,
že analytici keří jako sledují jednání
mezi Sýrií a mezi arabskými
státy, tak upozorní
nenom letos, ale ještě několik let
do konu, je tam přítomné v těch jednáních
a že v Sýrie
nebo Sýrský režim, tohle to dává
aktivně na stůl, jako by říká
jako ano, tehle to je
jako dodávky, tehle to je drogi, je něco
co bohužel
podle jejich diskurzu, o poziční
skupiny, bohužel na našich území
dělají, ale my jsme schopní to
jako by zastavit a je to něco, co
používá vlastně Asadu v režime
jako što kartu při těch jednáních.
Není to podle mě je jako ten hlavní
formalizace, ale je to něco, co
třeba bylo důležité
v jednáních mezi Jordánském
a Sýrií, protože Jordánskou má se
s Sýrií poměnit dlouho hranici
a vstiky mezi bezpečnostnými
složkami obu těch států byly
i právě podměné tím, že
dojde k nějaké spolupráce na omezení
pašování a na omezení pašování
kapta-gonu jako takového, plus vlastně
Sýrie tohle to opřes používá

i na různých mezi nadných forech,
jestli se nepletu, tak dva roky
v 2021 byla velká
kauza, že se Sýrie
plně vrátila do Interpolu, dostala
přístupko e-komunikační síti Interpolu
a dovrdu si přestavit, že
tohle to byl jeden z těch důvodů, že
Sýrie jako nějaká kooperace s sýrským
režimem jenutná, pokud chceme omezit
vlastně proudění té drogy
ze Sýrie do ostatních států.
Že to může ten vládnou Sýriešem
využít jako výhodu?
Steně tak jako vlastně dokázal
využít jako výhodu
síti toho nedávného zemětřesení, kdy
se pokoušil vřímnět ostatní
státy, aby začali jednat
s režimem, aby vlastně veškerou
pomoc, která měla jít na ty
území postičné zemětřesením, tak aby
šli přes damašek, aby ješli
přes území a přes s týme
tomu ekologické síti kontrolované
režimem Bašará, Lasada, konec
konců, aby se i svedli sankce, které
na něj byly uvalené právě, proto
aby mohla proudit humanitární pomoc.
Když se dovedu přestavit, že stejně tak
jako dost cinnicky využil právě
humanitární pomoc po zemětřesení,
tak bude využívat právě i obavy
s kaptagonou.
Tak moc díky, že jsme to společně mohli probrat.
Děkuji za pozvání.
Tohle už je všechno z Vinohradské 12
z pravodajského podkástu Českého rozhlasu.
Dnes s Janem Danielem
výzkumníkem ústavu
mezinárodních vztahu a Peace Research Center
Prague na univerzitě Karlově.
Probídali jsme spolu obchod s drogami
na blízkém východě.

[Transcript] Vinohradská 12 / Syrské drogové impérium

Toutou epizodou začíná nový týden.
Čeká vás 5 nových epizod,
5 zajímavých témat,
5 skvělých hostů,
nové díly, Vinohradské 12
najdete na webu irozhlas.cz
v aplikaci Můjrozhlas
a ve všech dalších podkástových aplikacích.
Váslišenou zítra.